

РЕШЕНИЕ

№ 53

гр. Смолян, 07.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росица Н. Кокудева

Членове: Петранка Р. Прахова
Зоя Ст. Шопова

при участието на секретаря Зорка Т. Янчева
като разгледа докладваното от Росица Н. Кокудева Въззивно гражданско дело № 20225400500407 по описа за 2022 година

Производството е по чл.258-чл.273 ГПК.

Постъпила е **въззивна жалба** с вх.№6521/25.10.2022г.т Главна дирекция „Гранична полиция“ - МВР. адрес: гр. С., бул. “Кн. М. Л.“ № 46, представлявана от Р. Д. - ВПД директор, чрез гл.юриск.Т. Цв. против решение № 236 / 23.09.2022 г., постановено по гр. д.№ 467 по описа за 2022 г. на районен съд – Смолян, с което е **осъдена** Главна дирекция „Гранична полиция“ - МВР да заплати на В. В. М. от гр. Зл., следните суми: - **-1588,86** лева, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за нощен труд за периода от **01.05.2019 -30.04.2022** г.; - законната лихва върху главницата, считано от 01.05.2019 г. - 30.04.2022 г. до изплащането и; - **220,86 лева**, представляваща обезщетение за забава; - 400 лева, представляваща разноски, както суми по сметка на съда за държавна такса и възнаграждение за вещо лице.

С обжалваната част на решението първоинстанционният съд е уважил предявените обективно съединени искове - главен по чл. 178, ал. 1, т. 3 вр. чл. 187, ал. 5, т. 2 от ЗМВР и акцесорен по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Счита обжалваният съдебен акт за неправилен, поради нарушение на материалния и процесуалния закон, и необоснован в

мотивите си, а от там и в осъдителната част. За да постанови този краен правен резултат първоинстанционния съд е посочил като приложими за процесния период три наредби, издадени от министъра на вътрешните работи, като само една от тях е издадена на основание законовата делегация на чл. 187, ал. 9 от ЗМВР. Счита че две от посочените наредби (№ 908/2018 г. и № 1059/2019 г.) уреждат материя, неотнositима към процесния спор.

За процесния период 01.05.2019 - 30.04.2022 г. счита, че са приложими Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г., Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г., Наредба № 8121з-1174 от 21.10.2020 г. и Наредба № 8121з-1353 от 15.12.2020 г., като в нито една от тях не е предвидено умножаване с коефициент 0,143 на часовете положен нощен труд. Правният извод на съда, обосновал крайния резултат по уважаване исковата претенция за неплатено възнаграждение за извънреден труд, намира за формиран в 16.12.2022 г. в 15:20:55 ч. Актът е постановен на 16.12.2022 резултат на неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Според мотивите на решението „липсата“ в наредбите на уредба за преобразуването на часовете положен нощен труд към дневен представлява празнота, която следва да се преодолее посредством субсидиарно приложение на чл. 9, ал. 2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ/Намира, че районния съд е прибягнал до аналогия на закона съгласно чл. 46, ал. 2, изр. първо от Закона за нормативните актове „Когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта.“. По аргумент от чл. 142, ал. 2 вр. ал. 1, т. 1 от ЗМВР страните по делото са обвързани от служебно правоотношение, регламентирано от ЗМВР и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане. Счита, че в приложимата за процесното служебно правоотношение правна уредба не е предвидено субсидиарно прилагане на разпоредбите на други нормативни актове, в т.ч. общото трудово законодателство. Нито в ЗДСл, нито в ЗМВР има непряко препращане към нормите на КТ, а напротив, във всички случаи, в които законодателят е счел, че материята следва да се уреди идентично на тази в КТ, препращането е пряко, чрез посочване на конкретните правни норми, като напр. съгласно чл. 180, ал. 1 - ал. 4 ЗМВР също препращат относно отпуските и специалната закрила на някои категории държавни служители в МВР към КТ; чл. 88, ал. 2 ЗМВР сочи, че държавните служители, които полагат труд за времето между 22.00 и 6.00 ч., се ползват със специалната закрила по КТ; чл.

50а ал.2 ЗДС относно допустимостта, продължителността, отчитането и заплащането на извънредния труд се прилагат съответните разпоредби на КТ, т.е. Глава седма, раздел II КТ; чл. 63 ЗДС постановява, че ползването на отпуски от държавните служители става при условията, по реда и в размерите, предвидени в чл. 162 - 167а КТ и др. При паралелното действие на норми, уреждащи една и съща материя, приложение намират специалните норми, които изключват действието на общите. Счита ,че ЗМВР е специален нормативен акт, регламентиращ статута на част от служителите, работещи в системата на МВР, като обосновава различен метод на правно регулиране на работното време, трудовото възнаграждение и др. С оглед специалния характер на акта, размерът на дължимото допълнително възнаграждение следва да се определи съобразно специалните правила, посочени в закона и издадените по силата на изрична законова делегация подзаконовни нормативни и административни актове. Непълнота в закона би била налице при липса на специална нормативна уредба, каквато счита ,че не е налице в настоящия случай. Намира ,че за положения от служителите извънреден труд и нощен труд са налице специални нормативни актове, които регулират правоотношенията между страните по делото. НСОПЗ е подзаконов нормативен акт, издаден по приложение на КТ, поради което не може да се прилага субсидиарно, нито по аналогия в хипотези, за които е налице специална правна уредба. Липсата на аналогична разпоредба не съставлява празнота в правото, която да подлежи на запълване, защото уредбата на материята в ЗМВР не е непълна, а изчерпателна. Основавайки се на законовата делегация на чл. 187, ал. 9 ЗМВР министърът на вътрешните работи е издал приложимите през процесния период наредби относно реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните. В тях е регламентирано, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. За служителите на МВР,за които се прилагат разпоредбите на ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, с оглед специфичния характерна работа, е установена еднаква продължителност за дневния и за нощния труд, а именно 8 часа (арг. чл. 187, ал. 1 и ал. 3 от ЗМВР). Тъй като в КТ е предвидена различна продължителност на допустимия нощен труд в сравнение с дневния такъв (7 часа нощен труд и 8 часа

дневен труд), законодателят е използвал математически алгоритъм, чрез който нощният труд се приравнява на дневен, за да стане възможно събирането му с отработените дневни часове, съпоставянето му с нормалната продължителност и съответно констатиране налице ли е положен извънреден труд. Превръщането става чрез умножаване на отработените нощни часове с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т.е. $8:7 = 1,143$. Предвиденото в чл. 9, ал. 2 НСОРЗ (за която наредба изрично е посочено в чл. 2, ал. 3, че не се прилага за служителите по трудово правоотношение в държавната администрация, за които се прилага чл. 107а КТ, и в този смисъл още по-малко тази наредба счита, че е приложима за държавните служители по ЗДС и ЗМВР) превръщане на нощния труд в дневен цели да установи, дали в рамките на съответния отчетен период има положен извънреден труд. Различието на двете правни уредби счита, че е обяснимо със спецификата на функционалните задължения на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, пряко обусловена от значимостта на обществените отношения, с които е свързано изпълнението на техните функции. По отношение на т. 1 от решението на СЕС, в която съдът е приел, че чл. 8 и чл. 12 от Директива 2003/88ЕО от 04.11.2003 г. на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на организацията на работното време, трябва да се тълкува в смисъл, че същите не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работещите публичния сектор да е по[1]кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня, както и че за тези работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особено тежестта на полагания от тях нощен труд. За служителите със статут, уреден в ЗМВР, са предвидени редица компенсационни механизми, допълнителни материални стимули и нематериални блага, от които нито работещите по трудови правоотношения, включително и тези в системата на МВР, нито останалите държавни служители се ползват. Простото превръщане на часовете положен нощен труд с определения коефициент в дневни не би държало сметка и за почивките през отчетния тримесечен период, с осигуряването на които се постига необходимия баланс на работно и свободно време. Според т. 2 от решението на СЕС чл. 30 и чл. 31 от Хартата на основните права на

ЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането е основана на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел и е съразмерна на тази цел. Счита, че полагания от полицаите и пожарникарите труд се характеризира с особено висока обществена значимост, предвид основните им правомощия по противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, осигуряване на пожарна безопасност и защита на населението. Следователно въведената със Закона за МВР и подзаконовите нормативни актове по прилагането му разлика в третирането на служителите със статут по този закон е основана на обективен и разумен критерий, свързан със защита на обществото, т.е. с допустима от закона, обосноваваща съразмерност на специалната законодателна уредба. Моли въззивния съд да обърне внимание, че видно от §2 от ЗР на НСОПЗ е, че наредбата се прилага само за трудови правоотношения, възникнали при условията на КТ. В продължение на това ясно ограничение на приложното поле на НСОПЗ, в чл. 2 от нея изчерпателно е изброен кръга на правоотношения, за които същата е приложима. Намира че безспорно държавните служители със статут по ЗМВР са извън този кръг. Приложимостта на НСОПЗ не би могла да бъде обоснована и с празнота в правото по смисъла на чл. 46, ал. 2 от ЗНА, тъй като не е налице липса на нормативна уредба за преизчисляване, а напротив – счита, че е налице специална уредба за отчитане и заплащане на труда, положен от държавните служители със статут по ЗМВР. Статутът на ищеца е уреден в пълнота в ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове. Намира, че в приложимата за процесното служебно правоотношение правна уредба не е предвидено субсидиарно прилагане на разпоредбите на други нормативни актове, в т.ч. общото трудово законодателство. Нито в ЗДСл, нито в ЗМВР има непряко препращане към нормите на КТ, а напротив, във всички случаи, в които законодателят е счел, че материята следва да се уреди идентично на тази в КТ, препращането е пряко, чрез посочване на конкретните правни норми. Моли въззивния съд да отмени в цялост, като незаконосъобразно и необосновано, първоинстанционното решение и вместо него да постанови решение, с което да отхвърли исковите претенции, предявени от ищеца В. В. М. от гр. Зл. против Главна дирекция „Гранична полиция“ – МВР като

присъди юриск. възнаграждение и направените разноски за двете инстанции. Алтернативно, на основание чл. 78, ал. 5 ГПК **възразява за прекомерност** на адвокатското възнаграждение, като счита че не е налице правна и фактическа сложност на спора, предвид множеството дела с идентичен предмет.

Постъпил е в законния срок **писмен отговор** с вх. №6583/05.12.2022г.от В. В. М.,чрез адв.Орманова, която намира ,че въззивната жалба е допустима , но разгледана по същество е неоснователна .От заключението на съдебно -счетоводната експертиза счита ,че се установява, че за периода от 01.05.2019г. до 30.04.2022г. ищецът е положил 1 206 часа нощен труд по служебното си правоотношение с ответника, като през този период положеният нощен труд не е приравняван в дневен с коефициент 1,143, какъвто е бил регламентиран с Наредба № 81213-407/11.08.2014 г., а след нейната отмяна поради липса на подобна регламентация в последващите по време Наредба № 81213-592 от 25.05.2015 г. и Наредба № 81213- 776/29.07.2016 г.Наредба № 81213-36/07.01.2020г., в сила от 10.01.2020г., Наредба № 81213-1174/21.10.2020г., в сила от 03.11.2020г. и Наредба № 81213-1353/15.12.2020г., в сила от 01.01.2021г., издавани от министъра на вътрешните работи, уреждащи реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи - с чл.9 ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.За исковия период главницата възлиза на 1588,86 лв., а мораторната лихва е в размер на 220,86 лева. Счита ,че спорно между страните е обстоятелството дали на ищеца се полага допълнително възнаграждение за положения нощен труд след преизчисляване и приравняване към дневен такъв с коефициент 1,143.Твърди ,че при работа на смени работното време се изчислява сумирано на тримесечен период. В този случай е възможно полагането на нощен труд в часовия интервал 22-06ч., като работните часове не следва да надвишават 8 часа на всеки 24 часа. Твърди ,че нормата на чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР (в редакцията, действаща през процесния период) предвижда при работа на смени, трудът извън работното време и при отработени до 70 часа за тримесечния период да се заплаща като извънреден труд с 50% увеличение върху основното месечно възнаграждение.Твърди ,че през процесния период действат последователно Наредба № 81213- 776/29.07.2016 г., Наредба №

81213-36/07.01.2020г., в сила от 10.01.2020г., Наредба № 81213-1174/21.10.2020г., в сила от 03.11.2020г. и Наредба № 81213-1353/15.12.2020г., в сила от 01.01.2021г., в които липсва изрично правило за преизчисляване с коефициент 1,143 при сумирано отчитане на работното време на положения нощен труд. В случая става въпрос и за специална закрила на нощния труд, при което общите правила следва да намерят приложение и по отношение на държавните служители, чийто правоотношения се регламентират по ЗМВР. Твърди ,че в чл.188, ал.2 ЗМВР изрично е записано, че държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и 6,00 ч., се ползват със специалната закрила по КТ.ЗМВР предвижда че при работа на смени е възможно полагането на нощен труд, който не следва да надвишава 8 часа за всеки 24 часа. Счита ,че това не дерогира закрилата на нощния труд и не следва да се тълкува като изравняване на условията на полагане на дневния с нощния труд. Приемане на противното счита ,че би означавало поставяне на държавните служители в неравностойно положение с обикновените работници и служители. Също така би лишило от смисъл дадената изрична защита на нощния труд на

служителите по ЗМВР в чл.188, ал.2.Поради това счита ,че в случая приложение следва да намери разпоредбата на чл.9, ал.2 от НСОПЗ , при което с оглед сумираното изчисляване на работното време на работещ на смяна държавен служител по ЗМВР се прилага принципа на превръщане на нощните часове в дневни с коефициент - 1,143. Счита ,че в този смисъл е и заключението на вещото лице .Горните изводи се подкрепят и с постановяване на решение от 24.02.2022 г. по дело С[1]262/ 2020 г. на Съда на Европейския съюз. Съгласно цитираното решение член 8 и член 12, буква а) от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. При всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особена татеежест на полагания от тях нощен труд.Счита ,че изложените по - горе изводи не се променят и от приетото в т. 2 от цитираното

решение на СЕС, че членове 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, тоест е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел. Поради това намира ,че исковите претенции са основателни и доказани до размера, установен от ССЕ, който напълно съответства на предявения ипо-късно изменен размер. Моли в този смисъл да се произнесе въззивния съд като потвърди обжалваното решение като законосъобразно и обосновано

Пред окръжен съд Смолян жалбоподателят Главна Дирекция „Гранична полиция“ към МВР,редовно призован,не изпраща представител

Въззиваемият В. В. М. , редовно призован , не се явява .Вместо него пълномощникът му адв. Орм. поддържа становище ,че въззивната жалба е неоснователна и моли въззивния съд да потвърди обжалваното решение като законосъобразно и обосновано постановено Представя писмени бележки .Претендира разноски по представен списък.

Смолянският окръжен съд намира ,че въззивната жалба е **процесуално допустима**. Депозирана е от надлежно упълномощен процесуален представител ,в законният срок , с внесена държавна такса и при наличие на правен интерес от търсената защита.

Разгледана по същество е **неоснователна** по следните съображения:

Не е спорно по делото, че ищеца е в служебно правоотношение с ответника, като за процесния период е бил на длъжност Командир на отделение в ГОДГ на ГПУ Зл. при регионална дирекция „Гранична полиция“-Смолян.

От допуснатата, изслушана и неоспорена съдебно-икономическата експертиза се установява, че на ищеца е заплатен положения нощен труд, без същите часове нощен труд да бъдат превръщани в дневни съгласно чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ. Вещото лице сочи, че за процесния период разликата в часовете отработен нощен труд след приравняването им по Наредбата е 172 часа /Таблица1колона 4/,което се равнява на 1588,93 лева ,а размера на

законната лихва според в.л. е 220,86 лева. Даденото от районния съд разрешение по иска за заплащане на допълнително възнаграждение за извънреден труд е правилно и в съответствие със закона според въззивната инстанция. Съгласно чл. 176 от ЗМВР брутното трудово възнаграждение на държавните служители в МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, между които съгласно чл. 178 ал. 1 т. 3 от ЗМВР е възнаграждението за извънреден труд. Редът за организацията и разпределението на работното време, за неговото отчитане, за компенсиране работата на държавните служители извън редовното работно време и др. се определя на основание чл. 187 ал. 9 и ал. 10 от ЗМВР от министъра на вътрешните работи. За процесния период от време са действали Наредба № 8121з1059/26.09.2019 г. и Наредба № 8121з-1353/15.12.2020 г., в разпоредбите на чл. 3 ал. 3 от които е предвидено, че за държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22: 00 ч. и 6: 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. В тези наредби липсва изрична норма, съответстваща на чл. 31 ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. за преобразуване на часовете положен труд с коефициент 1, 143. С отмяната на тази наредба /2016 г./ е налице законова празнота при уреждане на преизчисляването на нощния в дневен труд за служителите в МВР. При липса на изрична законова регламентация и при предвиденото сумарно отчитане на отработените часове, но непосочен алгоритъм за преизчисляване, следва субсидиарно да се приложи разпоредбата на чл. 9 ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Прилагането на НСОПЗ следва и от принципа, че размерите на допълнителните възнаграждения не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство. Съгласно чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ при сумарно изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за дневно отчитане на работното време. Приложимият коефициент за преизчисляване на нощния труд в дневен е 1, 143, получен при деление на нормалната продължителност на дневното /8 часа/ и нощното работно време /7 часа/. Противното разбиране, както се твърди във въззивната жалба, би поставило държавните служители в системата на МВР в неравностойно положение като спрямо останалите държавни служители, така и спрямо служителите и работниците по трудово правоотношение, които получават допълнително възнаграждение за извънреден труд. В този смисъл е

решение № 311/08.11.2019 г. по гр. д. №1144/2018 г. на ВКС/ Следва да намери приложение принципът за законност, уреден в разпоредбата на чл. 5 ГПК – когато съдът констатира непълнота или неяснота на закона, следва да приложи общия им разум и да основе решението си на основните начала на правото, обичая или морала. За всеки отработен час през нощта или за част от него между 22, 00 и 06, 00 ч. на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер 0, 25 лв. Тази специална разпоредба съответства на общото правило на чл. 8 от НСОПЗ, съгласно което за всеки отработен нощен час или за част от него между 22, 00 ч. и 6, 00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0, 25 лв. Разпоредбата на чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ предвижда при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на съотношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Касае се за две различни и паралелно действащи разпоредби, които установяват два отделни способа за заплащане на положения нощен труд. Следователно разпоредбите на чл. 8 и чл. 9, ал. 2 НСОПЗ се прилагат съвместно, без едната да изключва приложението на другата. Тези разпоредби се прилагат едновременно с правилата за заплащане на нощния труд, т. е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1, 143 и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд/В този смисъл-Решение № 14 от 27.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 405/2011 г., IV г. о., ГК).

В чл. 188, ал. 2 ЗМВР е посочено, че държавните служители, които полагат труд за времето между 22. 00 ч. и 6. 00 ч., се ползват със специалната закрила по КТ, т. е. би могло да се приеме директно препращане и към чл. 140, ал. 1 КТ (а не само към ал. 4 на този текст), приложимо и за служителите на МВР, тъй като единият от елементите на специалната закрила по КТ следва да се приеме и установената намалена в сравнение с дневната продължителност на работното време през нощта. Ако не се приеме гореизложеното във връзка с приложението на чл. 188, ал. 2 ЗМВР, то празнотата може да бъде преодоляна по реда на чл. 46, ал. 2 ЗНА - аналогия на закона (извеждане на правило относно неуреден случай въз основа на изрично уредена сходна хипотеза), като се приложи общата уредба на трудовите правоотношения в тази насока. В случая следва да се вземе

предвид, че въззиваемият е лице със статут на държавен служител – чл. 142 ал. 1 т. 1 от ЗМВР . По отношение на работното време, почивките и отпуските на държавните служители чл. 50а, ал. 2 ЗДС предвижда субсидиарно приложение на КТ относно допустимостта, продължителността, отчитането и заплащането на извънредния труд. Последните два закона, както и двете цитирани по-горе Наредби, съдържат специални норми, уреждащи ограничен кръг специфични правоотношения, а именно тези, засягащи лицата със статут на държавни служители и лицата от структурите на МВР. Както ЗДСл, така и ЗМВР могат да регламентират отношения, уредени от институтите на КТ по начин различен от уредбата на Кодекса, но не такъв, че да бъде влошено положението на лицата, в сравнение с правните разрешения, предвидени по Кодекса на труда.

От друга страна, съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР /до изменението с ДВ бр. 60/07.07.2020 г./ , нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5- дневна работна седмица. Тълкуването на тази разпоредба налага аналогични правни изводи на тези по приложението на чл. 136 ал. 1 -3 КТ, според които нормалното работно време е установено за работния ден и за работната седмица, като за работния ден то е продължителността му в рамките на едно денонощие - 8 часа, а за работната седмица, която е 5-дневна - 40 часа, като продължителността на работния ден е установена с оглед на дневната, а не на нощната част от денонощието. Работното време се дели на два вида: дневно (или денно), при което трудът се полага през денната част на денонощието, и нощно работно време, при което трудът се полага през нощната част на денонощието, което от своя страна е обусловило и отделната регламентация на нощния труд в чл. 140, ал. 1 КТ.

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че друг съществен пропуск на първоинстанционния съд се състои в това, че не мотивира по никакъв начин извода си, на който се основава решението, че при преизчисляване на положените от служителите на МВР часове нощен труд в дневен на ищеца се дължи заплащане като извънреден труд, като веднъж съдът твърди, че се полага възнаграждение за нощен труд, а след това е постановил решение, че на ищеца се дължи заплащане на извънреден труд, а извънреден труд би бил налице само ако работниците и служителите действително работят извън установеното за тях работно време. В писмо изх. № 94-НН-198 от 29.08.2011 г. на МТСП е посочено, че когато нормалната

продължителност на работното време е 8 часа (чл. 136 КТ) и нормалната продължителност на работното време е 7 часа (чл. 140, ал. 1 КТ), отношението е 8ч/7 ч., т. е. коефициентът за превръщане на нощните часове в дневни е равен на 1, 143, като целта на този коефициент е да определи така възнаграждението на работника или служителя, че когато той работи 7 часа през нощта, да получава възнаграждение за 8 часа. Посочено е също така, че в тези случаи служителят не работи извънредно по смисъла на чл. 143, ал. 1 КТ. Сумираното изчисляване на работното време е форма на отчитане на работното време, при която установената нормална продължителност на работното време се спазва средно за определен по-продължителен период от време, който в процесния случай е тримесечен. Поради това са неоснователни доводите във въззивната жалба за смесване на понятията „нощен труд“ и „извънреден труд“ от районния съд.

Предвид изменението на чл. 187 ал. 1 и ал. 4 от ЗМВР с ДВ бр. 60/07.07.2020 г. следва да се допълни: Съгласно чл. 187 ал. 1 изречение второ от ЗМВР, според изменението в сила от 10.07.2020 г., нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период. Създадена е нова ал. 4, според която, при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал. 1. Този коефициент се равнява вече на единица, а не на 1, 143, какъвто коефициент се използва по силата на субсидиарното прилагане на чл. 9 ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата при сумарно изчисляване на работното време. С тези изменения вече се установява законово закрепено неравенство в третирането на полицаите и пожарникарите, те са поставени в неравностойно положение спрямо останалите държавни служители и работещите по трудово правоотношение и това е в противоречие с изрично прогласеното в чл. 188 ал. 2 от ЗМВР приложение спрямо служителите на МВР на уредената в КТ специална закрила на нощния труд.

С решението от 24.02.2022 г. на СЕО по дело № 262/2020 г., съдът приема в т.73-79, че: „Що се отнася до обосноваването на евентуалната разлика в третирането, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, разликата в третирането е обоснована, когато се основава на обективен и разумен критерий, тоест когато е свързана с допустима от закона цел на съответното

законодателство и е съразмерна на тази цел (решение от 29 октомври 2020 г., *Veselības ministrija*, C-243/19 , EU:C:2020:872, т. 37 и цитираната съдебна практика). В това отношение от преюдициалното запитване следва, че спорната в главното производство липса на механизъм в Наредби № 81213-592 и № 81213-776 за преобразуване на нощните часове труд в дневни се обяснява със съображения от правен и икономически порядък. Сочи се, че освен ако не покажат друго проверките, които следва да направи запитващата юрисдикция, подобен аргумент видимо не отразява допустима от закона цел, годна да обоснове разглежданата в главното производство разлика в третирането; от друга страна, запазването на подобен механизъм за преобразуване би изисквало значителни допълнителни финансови средства. Прието е, че подобен аргумент не може да се приеме; всъщност правото на Съюза наистина не е пречка за държавите членки да вземат предвид бюджетни съображения успоредно със съображения от политически, социален или демографски порядък и да въздействат върху естеството или обхвата на мерките, които смятат да приемат, но такива съображения не могат сами по себе си да представляват цел от общ интерес. В решението на СЕС се сочи, че ако не е основана на такъв обективен и разумен критерий, всяка разлика в третирането, която разпоредбите на националното право в областта на нощния труд въвеждат по отношение на различни категории работници, намиращи се в сходно положение, би била несъвместима с правото на Съюза и би налагала в такъв случай националният съд да тълкува националното право във възможно найголяма степен с оглед на текста и целта на съответната разпоредба на първичното право, като вземе предвид цялото вътрешно право и приложи признатите от последното тълкувателни методи, за да гарантира пълната ефективност на тази разпоредба и да достигне до разрешение, съответстващо на преследваната с нея цел. Приема се от СЕС, че членове 20 и 31 от Хартата трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, тоест е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел.“ В същото решение е разяснено /т. 38 - т. 40/, че правото на всеки работник на ограничаване на максималната продължителност на труда и на периоди на почивка, по-специално междудневна, не само представлява особено важно

правило на социалното право на Съюза, но и е изрично прогласено в член 31 параграф 2 от Хартата, на която член 6, параграф 1 ДЕС придава същата юридическа сила като Договорите (решение от 17 март 2021 г., *Academia de Studii Economice din București*, C-585/19, EU:C:2021:210, т. 36 и цитираната съдебна практика). Разпоредбите на Директива 2003/88 и по-специално членове 8 и 12 от нея, уточняват това основно право и поради това трябва да се тълкуват с оглед на него (решение от 17 март 2021 г., *Academia de Studii Economice din București*, C-585/19, EU:C:2021:210. С това напомним, от постоянната практика на Съда следва, че при тълкуването на разпоредба от правото на Съюза следва да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 11 юни 2020 г., *CNEP Equipment Pooling*, C-242/19, EU:C:2020:466, т. 32 и цитираната съдебна практика).“

Съгласно чл. 5 ал. 4 от КРБ, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на страната. Те имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат. Такъв е ДЕС, който, както е посочено и в решението на СЕС, в своя член 6, параграф 1 придава на Хартата на основните права на ЕС същата юридическа сила като Договорите (решение от 17 март 2021 г., *Academia de Studii Economice din București*, C-585/19, EU:C:2021:210, т. 36 и цитираната съдебна практика). По т.1 от диспозитива на решението на СЕС е прието, че, член 8 и член 12, буква а) от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време, трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. При всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд.

В тази връзка следва да се посочи, че с промяната на ЗМВР не са предвидени такива мерки за защита, които да ползват само полагащите нощен труд държавни служители по чл. 142 ал. 1 т.1 ЗМВР, а съществуващите в ЗМВР защитни мерки се прилагат за

всички държавни служители, включително неполагащите труд през нощта. По този начин, както е описано и в т. 69 от решението на СЕС, националното право видимо изключва държавните служители в МВР като полицаите и пожарникарите от обхвата на общия правен режим, който предвижда ограничение от седем часа на нормалната продължителност на нощния труд, от една страна, а от друга, не предоставя на тези държавни служители възможността за преобразуване на нощния труд в дневен. При това положение разпоредбата на чл. 187 ал 4 от ЗМВР и изр. второ на ал.1 на същия член не следва да се прилагат, защото са несъвместими с правото на Съюза – те допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, без тази разлика в третирането да се основава на обективен и разумен критерий.

Предвид гореизложеното настоящата инстанция счита, че законосъобразно и обосновано районният съд след допуснато изменение на исковете е уважил исковите претенции, поради което решението следва да бъде потвърдено ,като въззивния съд препраща към мотивите на районен съд –Смолян на основание чл.272 ГПК .

Жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия деловодните разноски за настоящата инстанция в размер на 500 лева за адвокатско възнаграждение за адв.Орманова .Неоснователно е възражението на жалбоподателя за прекомерност на това възнаграждение, тъй като то е определено в минималния размер по чл. 7 ал. 2 т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г.

Водим от горното Смолянски окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение 236/23.09.2022 г. по гр. д.№ 467/2022 г.по описа на Смолянски районен съд като законосъобразно и обосновано постановено.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ към МВР да заплати в полза на В. В. М. , -ЕГН-*****, деловодни разноски за въззивната инстанция в размер на 500 /петстотин / лева за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____